

Externa rehabiliteringsprogram i Sverige och utomlands

Fastställd av: Hälso- och sjukvårdsdirektören (HS 2018–00194). Giltig till och med december 2020.
Utarbetad av: Arbetsgrupp koncernstab hälso- och sjukvård och samordnare för extern rehabilitering.

Syfte

Riktlinjen tydliggör vilka grupper som är aktuella för externa rehabiliteringsprogram samt anger rutiner och handläggning av ansökningar till externa rehabiliteringsprogram i Sverige och utomlands. Den innehåller även anvisningar för lägerverksamhet och strategikurser.

Nytt sedan föregående revidering

Översyn och justering av rutin för bedömningsläkare samt uppdatering av målgrupper.

Bakgrund

Externa rehabiliteringsprogram i Sverige eller utomlands är, såvida inget annat anges i riktlinjen, avsedda för vuxna från 18 år som är medicinskt utredda och stabila i sin sjukdom. Personen ska ha en långvarig funktionsnedsättning eller att det finns risk för funktionsnedsättning. Personen ska vara i behov av koncentrerad och sammanhängande rehabiliteringsperiod för att bibehålla eller förbättra sitt funktionstillstånd.

Utredning och behandling

Målgrupper

De externa rehabiliteringsprogrammen är främst avsedda för personer som har långvarig nedsättning i funktionstillståndet eller har risk för funktionsnedsättning på grund av:

- neurologisk sjukdom eller skada
- psoriasis, barn och vuxna
- inflammatorisk reumatisk sjukdom, barn och vuxna
- multipla traumatiska skador
- lymfödem som symptom

Det är risk för nedsättning i funktionstillstånd och delaktighet enligt ICF som avgör behoven. Den medicinska diagnosen anges med ICD10/KSH97.

Förutsättningar

Det ska finnas ett mervärde på medicinsk grund för personen för att beviljas de externa rehabiliteringsprogrammen jämfört med de rehabiliteringsåtgärder som finns inom Västra Götalandsregionen. De externa rehabiliteringsprogrammen är aktuella att överväga som ett komplement till de åtgärder som ges inom hälso- och sjukvården och Vårdval Rehab [1177/Vårdval Rehab](#).

En rehabiliteringsperiod inom regionens ordinarie rehabiliteringsutbud är alltid förstahandsvalet. Patienter i behov av en mer koncentrerad form av rehabilitering kan beviljas ett externt rehabiliteringsprogram i Sverige. I de fall där det finns ett mervärde på medicinsk grund av sol och värme kan ett externt rehabiliteringsprogram utomlands beviljas.

Polikliniska rehabiliteringsinsatser utomlands ska endast beviljas om det finns ett mervärde på medicinsk grund av sol och värme.

Barn och ungdomar med CP-skada upp till och med 19 år har rätt till en sammanhängande träningsperiod med konduktiv pedagogik varje år.

Urval

Personer som bedöms ha det största behovet av en rehabiliteringsperiod och som samtidigt bedöms ha goda förutsättningar att aktivt delta i programmet med förbättrad eller bibehållen funktion/hälsa som resultat ska ges företräde till de externa rehabiliteringsprogrammen under förutsättning att någon kontraindikation ej föreligger.

Förutom urvals- och prioriteringskriterierna finns andra begränsningar:

- Västra Götalandsregionens ekonomiska ramar sätter gränser för hur många personer per år som kan beviljas externt rehabiliteringsprogram.
- Reglerna för vårdgaranti och valfrihet gäller inte.

Handläggning

Det krävs en remiss av läkare samt en ansökan från patienten, för att bli bedömd inför möjligheten att delta i externt rehabiliteringsprogram.

I remissen anges funktionstillstånd och delaktighet enligt ICF och den medicinska diagnosen anges med ICD10/KSH97.

Remissen och patientansökan sänds till lokala handläggare för kvalitetskontroll. Alla bedömningar av remisser ska göras av specialistläkare inom sitt område. Uttagningsläkarens egna remisser bedöms av uttagningsläkare på annan förvaltning.

Uttagningsläkarens beslut ska vara skriftliga och innehålla en motivering. Besluten kan inte överklagas.

Ersättning

Beviljas externt rehabiliteringsprogram i Sverige eller utomlands täcker ersättningen resa, kost, logi och behandling/rehabilitering. Egenavgift ska tas ut motsvarande det som gäller för slutenvård. Högkostnadsskyddet gäller inte för slutenvård. Västra Götalandsregionens regler för patientavgifter gäller [1177/patientavgifter](#).

När en person under 20 år som har en reumatisk sjukdom eller psoriasis, beviljas externt rehabiliteringsprogram utomlands inkluderas kostnader för en vuxen närstående.

Regler för sjukresa inom Sverige gäller vid externa rehabiliteringsprogram i Sverige samt för resa tur och retur bostad - flygplats vid externt rehabiliteringsprogram. Sjukreseenheten ska hållas informerad om beviljade beslut.

Beviljas poliklinisk externt rehabiliteringsprogram utomlands så betalar personen själv flygresan, kost och logi, men får bidrag till behandlingar, vilka omfattas av högkostnadsskyddet. Ersättning för sjukresa beviljas inte.

Lägerverksamhet

Lägerverksamheten bör vara anordnad av riks- eller regionorganisation (patient-/brukarorganisationer) och endast i undantagsfall av hälso- och sjukvården. Däremot bör parterna samverka om innehållet i lägerverksamheten. Det ska finnas en tydlig medicinsk inriktning av lägerverksamheten.

Målgruppen är främst barn och ungdomar i skolåldern samt deras närstående. Barnen/ungdomarna ska ha ett nedsatt funktionstillstånd eller funktionshinder. Lägerverksamheten är ett komplement till andra pågående åtgärder.

Syftet med lägerverksamheten är att under medicinskt säkra former få träffa andra med samma sjukdom/diagnos och få lära sig mer om sin funktionsnedsättning och öka möjligheterna att få en bra vardag. Ansökan görs genom remitteringssekreteriaten.

Ersättning

- Det är arrangören av lägerverksamheten som i god tid före lägrets start ansöker om bidraget.
- Bidrag för deltagande i lägerverksamhet beviljas för barnet och dennes närstående.
- Bidrag ges inte till personer som i sin yrkesutövning har som arbetsuppgift att ge den sökande stöd t ex personliga assistenter.
- Endagsläger utan övernattnig beviljas inte bidrag.
- Bidraget kan inte överstiga arrangörens självkostnadspris.
- Det maximala bidraget är 600 kr/dygn/person eller 3000 kr/person/läger och avser läger om max en veckas varaktighet.
- Bidrag kan beviljas för ett läger per person och år.
- Inget extra bidrag utgår för lägerverksamhet utomlands.
- Bidrag betalas ut efter lägret mot faktura och deltagarlista
- Regler för sjukresa gäller inte. Resor bekostas av deltagarna själva.

Strategikurser

Kurserna är främst speciellt anpassade folkhögskolekurser som får statsbidrag från Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus).

Målgruppen för strategikurser är vuxna personer med medicinska eller psykiska nedsättningar i funktionstillståndet.

Personer med förvärvade hjärnskador kan ges bidrag endast efter särskild prövning då de flesta verksamheter som har att ge stöd till denna målgrupp redan får medel för detta ändamål i sina ersättningsramar.

Vid längre kurser på folkhögskola kan bidrag övervägas om det klart framgår att även medicinska insatser/rehabilitering ges.

Strategikurser är ett komplement till andra pågående åtgärder.

Syftet med strategikurs är att ge deltagarna och deras närstående redskap och kunskaper för att klara livssituationen på bästa sätt. För personer med medicinska eller psykiska nedsättningar i funktionstillståndet görs ansökan genom remitteringssekretariaten.

För personer med dövblindhet, hörselskador, vuxendövhet samt för äldre med synnedsättning ingår strategikurserna som en del i rehabiliteringskedjan. Ansökningar görs till Habilitering & Hälsas hörsel- och synverksamheter.

Ersättning:

- Det är främst arrangören som i god tid före kursens start ansöker om bidrag
- Bidrag beviljas till deltagarnas inackordering med faktisk kostnad.
- Egenavgift dras från bidraget motsvarande den avgift som gäller vid slutenvård
- Bidrag kan lämnas för en kurs per person och år.
- Bidrag betalas ut efter kursens slut mot faktura och deltagarförteckning
- Regler för sjukresa gäller inte. Resor bekostas av deltagarna själva

Information

Patienter och remitterter kan enkelt ta del av information om vilka externa rehabiliteringsmöjligheter som Västra Götalandsregionen erbjuder och finansierar via [1177/regler och rättigheter](#). Via länken nås även information om lägerverksamhet och strategikurser.